

STEPHAN LUDWIG ROTH

SCRIERI, MĂRTURII CORESPONDENȚĂ

În românește de
IOANA CRĂCIUN

Prefață de
CAMIL MUREȘAN

- SIBIU -
INVENTARIAT 1998

19 NOE 1965

EDITURA KRITERION

București, 1983

107.744.283

CUPRINS

<i>Prefață</i>	5
--------------------------	---

SCRISORI DE FAMILIE, SCRISORI DE DRAGOSTE

Gratitudinea copilului	13
Bun venit, iubite cumnat	16
Mi-am găsit o tovarășă de drum	17
O comoară fermecată	20
Te iubesc	21
Contra lui Pestalozzi	23
Lovituri grele	24
Copilul găsit	27
Tocmai am fost condamnat la moarte	28

PEDAGOGUL

I. Roth dorește să devină dascăl

Dezamăgit de teologie	31
Vreau să devin dascăl	32
Cînd am început să meditez asupra educației	34
Școlile sînt țarina vieții destoinice a poporului	35

Metoda lui Pestalozzi — un leac împotriva maldiei epocii	38
Consider că este necesar să renunț la meseria de preot	40
Poporul este primul născut al națiunii	41
Lipsește dascălii	42
Trăiesc în viitor	45
Contez pe sprijinul prietenilor	46
Colaboratori transilvani	47
Formarea de învățători sătești	49

II. Colaborarea la noua metodică de predare a limbii latine

Limbile clasice șchioapătă	50
Lucrul la predarea limbii latine	52
Trudă pentru limba latină	55
Lucrarea de latină mi-a adus multe bucurii	57
Predarea limbilor (Fragmente)	
3. Umanism și educație	58
6. [Predarea limbilor străine]	64
12. Mijloace de memorare	66

III. Lupta pentru un pestalozzianism transilvan

Întoarcerea acasă — poruncită în cuvinte energice	73
Legături avantajoase sînt rupte	74
Nevoia generală de reformă	75
Mă gîndesc cu un dor de nedescris la iubitul Yverdon	76
Apel adresat caracterului nobil și omeniei națiunii săsești din Transilvania. O rugămintă și o pro-nere (Fragmente)	
Starea bolnăvicioasă a școlilor noastre	77

O rugămintă și o propunere. Despre ridicarea unui așezământ destinat educării și formării copiilor săraci pentru sfânta profesie de dascăl de țară	79
--	----

IV. Profesor la gimnaziul din Mediaș și educator al poporului

Profesori de gimnaziu sași	86
Conflict cu protopopul	89
Schiță de proiect pentru o școală cetățenească in- ferioară gimnaziului	91
Casieria școlii — complet goală	97
Raport despre măsurile disciplinare prescrise la gimnaziul din Mediaș și despre adevărata apli- care a acestora	98
Așezăminte pentru supravegherea copiilor mici .	101
Binefacerile unui învățământ școlar rațional .	102
Tablouri ieftine cu tematică istorică pentru poporul german din Transilvania (Fragment)	
Învățămintele istoriei	103
Prilej de a iubi și de a fi răbdător	104

ECONOMISTUL.

Dorințe și sfaturi. O petiție pentru țărani (Fragmente)

1. Agricultură — mama meseriilor	106
2. Asolament trienal sau asolament altern?	111
3. Fărâmițarea	119
4. Pauperizarea țăranilor	122

Plugăritul

Drumul parcurs de un plug într-o zi	124
Diverse tipuri de pluguri pentru arat	130

DOCUMENTE ALE VREMII. PENTRU EGALITATEA ÎN
DREPTURI SOCIALĂ ȘI NAȚIONALĂ ȘI ÎNȚELEGEREA
ÎNȚRE POPOARE

Vremurile se schimbă	133
Geniul german stă pe ruinele entuziasmului său	134
Spiritul de castă în Elveția	136
Esența statului ca instituție educativă pentru me- nirea omului (Fragment)	138
Criza bănească și pauperizarea din Transilvania mai cu seamă în rîndurile sașilor (Fragmente) Bresle, vecinătăți, comunități	140
Breslele. O scriere de apărare (Fragmente) 1. Concurența capitalistă	145
2. Repartizarea sărăciei și a bogăției	150
Toastul de la Sebeș (Prima variantă) Viitorul este al burgheziei	151
Răscumpărarea zeciuielii pe pămîntul săsesc	153
Eliberarea iobagilor	160
Lupta între limbi în Transilvania (Fragmente) 1. Diversitatea limbilor — un dar ceresc	162
2. Avem deja o limbă națională	163
<i>De Provincia Cibiniensi</i> 1. Cum a luat ea naștere?	164
2. Cum s-a format ea?	165
3. Cum poate fi ea reactualizată?	167
Diferențele naționalități sînt doar componentele unui întreg mai mare	168
Nici un cuvînt despre emigrare	169
Răscumpărarea supușilor	170

Adunarea populară a românilor de la Blaj din 3/15 mai 1848	
Românii	171
Uniunea și românii (valahii)	176
Ideea unui imperiu al românilor	179
Cele 13 sate se scot de sub autoritatea comitatului	181
Societatea dumneavoastră îmi este plăcută . . .	183

IMAGINI DINTR-O CĂLĂTORIE

I. Imagini dintr-o călătorie prin Austria Superioară, Salz- kammergut, Berchtesgaden și o parte din Bavaria (Frag- mente)	
Linz	185
Steyr	189
Urcînd muntele Richtberg	190
Castelul Attersee	191
Salzburg	191
II. Pictura de pe altarul bisericii din Cincu	196

APENDICE

Mărturii și aprecieri

Doresc șederea fiului dumneavoastră aici . . .	199
Un om cît se poate de destoinic (Mărturie a lui Niederer despre activitatea lui Roth) . . .	201
Recunoștința și devotamentul meu prietenesc (Mărturie a lui Pestalozzi despre activitatea lui Roth)	201
Ce înseamnă grija pentru sufletele oamenilor? .	202
St. L. Roth înmormîntează un român ortodox .	203

Execuția (Raport al martorului ocular Georg Hintz, preot c'ujean)	203
Judecătorii l-ar fi achitat	206
<i>Tabel cronologic</i>	207
<i>Note</i>	212